

Ob ponovni izvolitvi za predsednika SFRJ je bil poslan tov. Titu 19. maja 1967 naslednji telegram:

Tovariš

JOSIP BROZ TITO

predsednik republike

BEOGRAD

DELOVNI KOLEKTIV ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA KRANJ TI PRISRČNO ČESTITA K PONOVNI IZVOLITVI ZA PREDSEDNIKA SOCIALISTIČNE FEDERATIVE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE. ISTOČASNO TI ČLANI KOLEKTIVA ŽELIMO, DA BI TAKO KOT DOSLEJ TUDI V BODOČE USPEŠNO VODIL JUGOSLOVANSKE NARODE K NADALJNJI IZGRADNJI NAŠE SOCIALISTIČNE DRUŽBE.

DELOVNI KOLEKTIV
ZDRUŽENEGA PODJETJA
ISKRA KRANJ

Nabava v aprilu

Po poročilu »Nabavne organizacije« ZP je bilo v preteklem mesecu največ negotovanja zaradi nerednih dobav jeseniške Železarne. Čeprav to ni povzročilo zastojev proizvodnje v naših tovarnah, je NO opozorila dobavitelja, da v prihodnje ne bo priznavala predčasnih dobav oziroma večjih količinskih dobav kot so bile zaključene za obdobje ali pa podaljševala dobavnih rokov.

Pri panogi železne metalurgije so prispele v aprilu tudi prve količine dekapirane pločevine iz uvoza za drugo trimesečje, vendar le za tiste tovarne, ki so imele na razpolago dinarska sredstva. Pri barvni metalurgiji so dobavitelji bakrenih polizdelkov nekoliko kasnili z dobavami zaradi nejasnega položaja glede podražitve bakra. Vzlic temu, da se je cena domačemu bakru zvišala od 12. na 13,20 N din dobavitelji polproizvodov za sedaj niso povišali cen. Verjetno višjih cen sploh ne bo, ker so sedanje enake uvoznim.

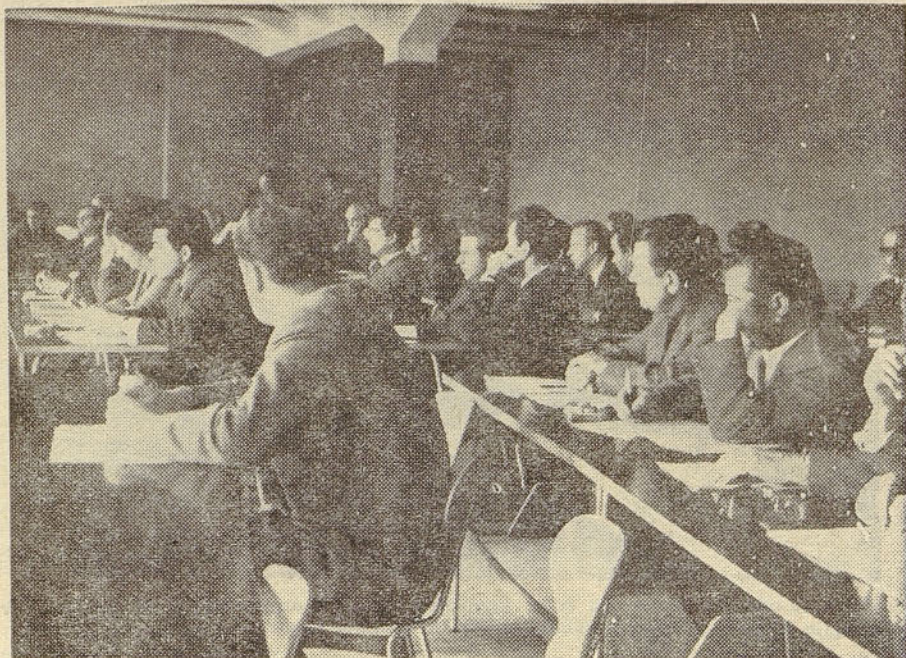
V poročilu NO je med drugim zabeležena tudi kvaliteta nepravilna dobava materiala za »ELEKTROMECHANIKO«, kar je vplivalo na zastoj proizvodnje v obratu Lipnica. NO je sklenila, da bo v prihodnje ves reprodukcijski material, ki ga ne bo moč dobiti od domačih dobaviteljev, pravočasno naročila v tujini. To velja za vse polproizvode iz bakra, ki spadajo v režim svobodnega uvoza.

Podobno preusmeritev bo NO izvedla tudi pri srebru. Po zbranih podatkih znašajo potrebe vseh tovarn približno 4 tone srebra v blokih. Zaradi nižje cene v tujini bodo tovarne z uvozom prihranile 80 milijonov S dinarjev.

Panoga »Elektroindustrija« je zabeležila dokaj redne dobave elektromateriala, zato v tovarnah zaradi tega ni bilo zastojev. Edina izjema je bila tovarna »APARATI«, kjer je nesolidna dobava tovarne ELKOK Kosjerić povzročila zastoj.

Tudi pri tej panogi je položaj cen zaradi bakra še neina-

(Dalje na 6. str.)

Delavski svet ZP na svojem prvem zasedanju v novi mandatni dobi

V ZDA zelo zadovoljni s kvaliteto v Horjulu

V okviru kooperacijske pogodbe z ameriško svetovno znano firmo CONTROL DATA CORPORATION iz Minneapolisa (tretje največje podjetje za proizvodnjo elektronskih računalnikov na svetu) je prejela tovarna elektronskih instrumentov v Horjulu montažno delo za sestavo ploščic, ki so osnovni sestavni del elektronskih računalnikov. Na tiskanem vezju je nanizanih nekaj deset vrst sestavnih delov — uporov, kondenzatorjev in polprevodnikov, ki sestavljajo logično enoto K 14. Prvo naročilo je vsebovalo 5.000 teh ploščic in te je tovarna v Horjulu izdelala v enem tednu in odposlala v ZDA.

V Horjulu so se dobro zavedali, da bo potrebna pri novi kooperacijski pogodbi zanesljiva kvaliteta montažnih del in upoštevanje dobavnega roka. Natančno so zato preštudirali navodila ameriške tovarne za izvedbo montaže in v enem tednu izdelali in odposlali celotno naročilo 5.000 ploščic.

Ker je bilo tako rekoč od prvega naročila odvisno nadaljnje delo, so v tovarni do skrajnosti poostrili kontrolo. Izkazalo se je, da je spočetka na videz preostala kontrola obrodila zaželjene sadove. Iz ZDA je na naslov inž. Herma Vidmarja iz organizacijsko kadrovskega področja prišlo poročilo o izdelavi ploščic (dopis objavljamo v prevodu). Ploščice so v Minneapolisu preizkusili na posebnem kontrolnem elektronskem stroju in ugotovili le 0,6% izmet, kar je odličen rezultat nad vsakim pričakovanjem. Nobena ploščica ni imela tako imenovanega mrzlega kontakta, nobena pozabljenega sestavnega dela, vse lege elementov so bile pravilne itd.

Solidna kvaliteta pa ni bil edini pogoj Američanov za varne tudi izvozna operativna kooperacijsko pogodbo. Zatevali so promptno dobavo le v nekaj tednih. Iz ZDA so poslali z letalom vse sestavne dele, pri nas jih je bilo potrebno ocariniti, v Horjulu montirati na tiskano vezje, ponovno pregledati na carini in odposlati z letalom v ZDA. Veliko zaslugo za pravočasno

prvo pošiljko ima poleg tovarne tudi izvozna operativna PSO, ki je v izredno kratkem času uredila vso potrebno izvožno administracijo. Prvo naročilo je torej v celoti popolnoma uspelo in Američani, ki so bili skrajna tako previdni in skeptični pri naročilu imajo sedaj otipljiv dokaz o solidnem poslovanju našega podjetja.

(Prevod dopisa)

10. aprila 1967

ARDEN HILLS OPERATION
201 NORTH LEXINGTON
ARDEN HILLS, MINNESOTA
CONTROL DATA CORPORATION

ISKRA — KRANJ ...
LJUBLJANA
YUGOSLAVIA

Sprejeli smo 2000 zmontiranih ploščic vrste K 14, ki jih je sestavila vaša tovarna za nas in jih hkrati pregledali na kvalitetni kontroli. V splošnem je bila izdelava ploščic odlična (very excellent). Stopnja izmeta je bila 0,6%, s katero se boste uvrstili, seveda če boste obdržali to kvaliteto dela, med naša dva ali tri vrhunske dobavitelje.

Bila je le ena vidnejša napaka in izgleda, da je bila napačna vrednost diode. Sodimo, da je to naša prepisovalna napaka, ob priliki, ko smo sestavljali naročilo za vas.

Zahteval sem od našega vodstva, da pripravi drugo naročilo, ki bi obsegalo 2.000 do 5.000 sestavnih ploščic ene od sedmih osnovnih vrst, od katerih ste prejeli specifikacije. Ko bo naročilo izdano, vam bom pisal in poslal vse podrobnejše informacije. S spoštovanjem

CONTROL DATA CORPORATION
ARDEN HILLS OPERATION
G. O. ARGO l. r.

Iz pisma je razvidno že, da se vedno večji tako, da se drugo večje naročilo in vse tovarni v Horjulu obeta trajkaže, da bo obseg kooperacij no delo. Marjan Kralj

Zvezna skupščina konstituirana

Za predsednika je bil izvoljen Milentije Popović

V torek, 16. maja se je v Beogradu konstituirala zvezna skupščina novega sklica. Za predsednika skupščine so poslanci izvolili Milentija Popovića, dosedanjega podpredsednika zvezne konference SZDLJ in poslanca zveznega zbora. Hkrati so izvolili tudi šest podpredsednikov zvezne skupščine, in sicer: Filipa Bajkovića, dr. Marijana Breclja, Blaža Djuričića, Džavida Nimanija, Gustava Vlahova in dr. Miloša Žanka. Posamezni zbori pa so se konstituirali takole: v zveznem zboru so izvolili za predsednika Vidosa Smilevskega, v zboru narodov Vido Tomšičevo, v gospodarskem zboru Petra Zečevića, v prosvetno-kulturnem zboru Djura Kladrina, v socialno-zdravstvenem zboru Ika Markovića in v organizacijsko-političnem zboru Velimira Stojnića.

Del prisotnih direktorjev in šefov kontrolne službe v organizacijah ZP na razširjenem kolegiju, ki ga je sklical generalni direktor ZP Vladimir Logar

Enotna kontrola kvalitete izdelkov

Minuli teden je sklical generalni direktor ZP Vladimir Logar v šišenski občinski stavbi v Ljubljani razširjeni kolegij, katerega so se udeležili vsi direktorji in odgovorni uslužbenci za kontrolo kvalitete pri posameznih organizacijah.

Dnevni red je obsegal pravzaprav le dve točki: predlog organizacijskih predpisov obvezne kontrole za kvaliteto izdelkov podjetja in poročilo o finančni ter prodajni problematiki v podjetju.

Za prvo točko je pripravilo celoten osnutek predpisov organizacijsko kadrovske področje pod vodstvom v. d. direktorja Igorja Slavca. Kratek povzetek iz osnutka je naslednji:

tek povzetek iz osnutka je naslednji:

Glede na spremenjene tržne pogoje in vedno večjo zahtevo po uveljavljanju naših izdelkov v tujini ter hkrati močnejšo konkurenco je pomembna pri prodaji zlasti solidna kvaliteta izdelkov. Nekdaj priznana odlična kvaliteta naših proizvodov je zašla v krizo in nedvomno izgublja na svojem renomeju. Vzrok tiči v tem, da posamezne tovarne odločajo o nivoju kvalitete s svojega ožjega stališča.

V novem predlogu organizacijskega predpisa bo moral biti vsak končni prototip izdelka ne glede na to kdo ga je razvijal pred oddajo v proizvodnjo preizkušen v laboratorijih tehnično operativne službe. Na podlagi uspešnega preizkusa bo ta služba izdala potrdilo — atest. V kolikor pa bo preizkus negativen bo organizacija dolžna izdelati nov prototip oziroma nullo serijo — skratka, v redni proizvodnji bodo le izdelki s pozitivnim atestom. Seveda bo za to določena služba tudi v redni proizvodnji spremljala kvaliteto izdelave na ta način, da bo pošiljala občasno izdelke v laboratorije tehnično operativne službe na preizkus, če kvaliteta izdelkov ustreza kvaliteti potrjenega atesta za izdelek.

Novost pri osnutku je tudi ta, da bo služba za organizacijo kontrole podrejena neposredno generalnemu direktorju in bo tako pri svojem delu neodvisna. Ukrep je nedvomno pravi in tudi zelo nujen.

O finančnem položaju podjetja in tej problematiki zlasti glede likvidacije starega žiro računa bomo spregovorili v posebnem in nekoliko obširnejšem sestavku.

Marjan Kralj

Samoupravni organi podjetja »Elrad« v »Iskri«

Kot smo poročali v prejšnji številki, so naši upravljalci obiskali nekaj podjetij na Štajerskem, med njimi tudi »Elrad« v Gornji Radgoni. V petek, 19. maja so člani UO in DS in vodstvo omenjenega podjetja vrnili obisk in si ogledali Iskrino tovarno v Kranju. V razgovorih, ki so se jih udeležili tudi predstavniki samoupravnih organov in vodstva ZP ISKRA, so se gostje predvsem zanimali za integracijske odnose v združenem podjetju in ekonomiki.

Proč od kratkovidnosti

- Kar je danes novo, bo čez nekaj let zastarelo
- Pri izumiteljstvu in tehničnih izboljšavah smo obstali na številu 35 oziroma na isti številki kot leta 1939
- 10-krat manjša sredstva za tehnični razvoj kot v istem času znašajo stroški za službena potovanja

Nahajamo se v obdobju znanstvene tehnične revolucije, ki zahteva od vseh proizvodnih, posebno pa industrijskih podjetij, nenehne napore, nova in vedno nova denarna vlaganja v znanost, kajti tehnični razvoj je sestavni del moderne proizvodnje, brez njega pa tovarna, podjetje, industrija ne pomeni nič, ali pa v najkrajšem času ne bo pomenila nič, kajti kar je danes novo, bo čez nekaj let zastarelo in za staro šaro — tako nam govore znanstveniki in napredni gospodarstveniki doma in še posebno v tujini, česar pa se mi vse premalo zavedamo.

v Evropi (Zahodna Evropa) 25 dolarjev za razvoj, v Jugoslaviji pa dajemo za razvoj povpr. 4 dolarje na enega našega prebivalca. Koliko odpade za razvoj na enega zaposlenega v ISKRI, bo morda kdo drug dal podatek, bi bil pa zelo zanimiv!

Ali je potemtakem kaj čudno, da v Jugoslaviji toliko zaostajamo za tehnologijo, proizvodnostjo in ekonomičnostjo poslovanja v primerjavi z ustreznimi podjetji na Zahodu ali Ameriki? Pri tem pa se želimo vključiti v mednarodni trg...?

Menim, da tudi v tem primeru močno drži znani slovenski pregovor: »Za malo denarja — malo muzike!«

PREMALO PRIJAVLJENIH TEHNIČNIH IZBOLJŠAV

Sedaj pa še nekaj podatkov o izumiteljstvu in racionalizatorstvu oz. tehničnih izboljšavah. Na 1 milijon pre-

bivalcev je povprečno prijavljenih izumov:

v ZDA	400
v ZR Nemčiji	600
v SSSR	500
v Sviči	1000
v Sloveniji	65
v Jugoslaviji	35

V naši državi je zabeležena ista številka tudi v letu 1939! Pri tem je treba pripomniti, da so prijavi naši upokojenci večje število izumov, kot vsi jugoslovanski inštituti skupaj!... Nad tem se velja zamisliti. Taki podatki bi bili za »ISKRO« in o »ISKRI« zelo zanimivi.

Drug podatek, tudi zelo zanimiv, je ta, da naša družba daje desetkrat manjša sredstva za tehnični razvoj, kot pa znašajo v istem obdobju službena potovanja.

ISKRA KOT PODJETJE NE VODI PODATKOV O TEHNIČNIH IZBOLJŠAVAH, ČEPRAV BI BILO PRAV IN POTREBNO — NEVOŠČLJIVOST, KI SKODUJE SKUPNIM INTERESOM

V našem časopisu občasno beremo o nagradah posameznim delavcem za razne tehnične izboljšave. Skupnih podatkov za celotno Iskro nimamo, ker teh tehničnih izboljšav (verjetno) nihče ne vodi na ravni ZP, ker bi sicer nagradenci v eni tovarni morali za svoj »predlog« dobiti nagrado tudi v drugi tovarni ali organizaciji, kjer uporabljajo njegovo noviteto. Vsekakor pa bi bilo prav in koristno, če bi tak seznam obstajal. Kaj malo vemo o tehničnih izboljšavah v Slo-

veniji ali Jugoslaviji, vendar pa za Demokratično republiko Nemčijo vemo, da so v letu 1964/65 imeli 590.000 izboljšav, od katerih so v vzhodnonemški industriji realizirali kar 422.000. Ker je pri nas še mnogo znane slovenske nevoščljivosti, si je že marsikdo premislil dati kakršenkoli predlog za tehnično izboljšavo, kajti mnogo besedovanj in obravnav je potrebno preden se komu odobri nagrada za tehnično izboljšavo.

VZGOJITI LASTEN STROKOVNI KADER

Če hočemo hitreje napredovati, je treba imeti za to res kvaliteten strokovni kader. Zato menim, da je prav, da nekaj misli povzamem iz predavanja dr. Pretnarja na seminarju za vodilne delavce podjetja »ISKRA« v letošnjem aprilu na Bledu:

1. Naše službe je treba organizirati za nemoten tehnični napredek;
2. Ustvariti lasten koncept tehničnega napredka;
3. Organizirati in usposobiti lastne strokovnjake ter jih za strokovno delo tudi pravilno nagraditi (ekonomiste, konstruktorje, tehnologe itd.).

KRATKVIDNOST COKLA NAPREBKA

Delati in graditi je treba za »JUTRI«, kajti brez uspešnega JUTRIŠNJEGA DNE ni POJUTRIŠNJEGA DNE! Tisti kolektivi, ki so do danes gledali samo na današnji dan ter uživali, se verjetno tega že kesajo, kajti posledice kratkovidnosti so že tu.

I. S.

VABILO

Vabimo vse dopisnike, naj nam do 31. maja na kratko poročajo o proslavah dneva mladosti.

Uredništvo

OBVESTILO

PROGRAMSKO-TEHNIČNO PODROČJE ZP ISKRA KRANJ SE JE PRESELILO IZ DOSEDANJIH PROSTOROV NA MIKLOŠIČEVI 28 V LJUBLJANI V PROSTORE STAVBE SKUPŠČINE OBČINE LJUBLJANA-SISKA, CELOVŠKA 121, TEL. h. e. 312-011.

Razpis štipendij

ZDRUŽENO PODJETJE ISKRA KRANJ — Industrija za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko, avtomatiko in elemente

STUDENTJE, DIJAKI!

Za šolsko leto 1967/68 razpisujemo za organizacijo ZP ISKRA naslednje štipendije:

TOVARNA ELEKTROTEHNIČNIH IN FINOMEHANIČNIH IZDELKOV KRANJ

- fakulteta za elektrotehniko — šibki tok 5 štipendij — smer telekomunikacije
- fakulteta za elektrotehniko — jaki tok 2 štipendiji — merilna tehnika
- fakulteta za strojništvo 7 štipendij — tehnološka smer
- fakulteta za naravoslovje in tehnologijo 2 štipendiji — tehniška fizika
- 2 štipendiji — kemijska tehnologija
- ekonomska fakulteta 7 štipendij
- tehniška šola — elektro stroke 2 štipendiji — šibki tok
- 1 štipendija — jaki tok
- tehniška šola za strojništvo 5 štipendij
- tehniška šola za kemijo 1 štipendija

TOVARNA ZA ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO LJUBLJANA, PRZAN

- fakulteta za strojništvo 3 štipendije — tehnološka smer
- fakulteta za naravoslovje in tehnologijo 1 štipendija — tehniška fizika
- ekonomska fakulteta 1 štipendija
- tehniška šola za strojništvo 4 štipendije

TOVARNA ELEKTRIČNIH MERILNIH INSTRUMENTOV OTOČE

- fakulteta za strojništvo 1 štipendija — tehnološka smer

PRODAJNO SERVISNA ORGANIZACIJA LJUBLJANA

- fakulteta za elektrotehniko — šibki tok 1 štipendija — smer telekomunikacije
- 1 štipendija — smer splošna, elektronika in mikrovoli
- ekonomska fakulteta 2 štipendiji
- tehniška šola elektro stroke 2 štipendiji — šibki tok
- ekonomska šola 2 štipendiji
- administrativna šola 1 štipendija

NABAVNA ORGANIZACIJA KRANJ

- fakulteta za elektrotehniko — šibki tok 1 štipendija — smer telekomunikacije
- ekonomska fakulteta 2 štipendiji

TOVARNA POLPREVODNIKOV TRBOVLJE

- fakulteta za elektrotehniko — šibki tok 3 štipendije — smer splošna elektronika
- fakulteta za elektroniko — jaki tok 3 štipendije — smer merilna tehnika
- fakulteta za strojništvo 4 štipendije — tehnološka smer
- fakulteta za naravoslovje in tehnologijo 1 štipendija — tehniška fizika
- 4 štipendije — tehniška kemija
- ekonomska fakulteta 4 štipendije
- tehniška šola — elektro stroke 10 štipendij — šibki tok
- 5 štipendij — jaki tok
- tehniška šola za kemijo 10 štipendij

Kandidati za štipendije naj pošljejo svoje vloge na naslov: Zdrruženo podjetje Iskra — strokovne službe — referat za štipendije Ljubljana, Miklošičeva 28, kjer dobijo tudi vse informacije.

K vlogi naj priložijo polletno spričevalo oz. potrdilo o vseh do sedaj opravljenih izpitih z ocenami, potrdilo o premoženjskem stanju in o višini osebnih dohodkov staršev. V vlogi naj bo navedeno, za katero tovarno želi kandidat biti štipendiran.

Upoštevali bomo samo tiste vloge, katerim bodo priloženi vsi potrebni dokumenti. Razpis velja do 12.6.1967, kandidati pa bodo obveščeni o sklepu komisije za štipendije do 1.7.1967.

S 1. seje sindikalnega odbora ZP

Sindikalni odbor Zdrúženega podjetja »Iskra« je imel svojo 10. maja. To je bila prva seja novega odbora. Pred tem so bili občni zbori po organizacijah, kjer so bili izvoljeni novi predsedniki, ki so sedaj hkrati člani sind. odbora Zdrúženega podjetja »Iskra«.

Tovariš Hutter je v uvodu dal predlog o načinu delovanja odbora; navzoči so bili mnenja, naj bo način delovanja odbora še naprej tak, kot je bil v prejšnjem letu. Predlagali so, da se delo razdeli med predsednika in dva podpredsednika, za kar je potreben ustrezen poslovnik. Vsi navzoči so podprli predlog, da tovariš Franc Hutter ostane še naprej predsednik sindikalnega odbora ZP ISKRA.

S ŠTIPENDIRANJEM IN KADROVANJEM NE SMEMO BITI ZADOVOLJNI

V prvem delu je razprava tekla o štipendiranju in kadrovanju v našem podjetju. Splošne ugotovitve kažejo, da so nove štipendije v upravljanju in da se zaposlovanje visokostrokovnih in ostalih kadrov zmanjšuje, kar se bo negativno odražalo pri nadaljnji rasti podjetja.

Sklep odbora je bil, da se pripravi ustrezen material s področja štipendiranja in kadrovanja za celotno podjetje, kar naj bi obravnavali na posebnem sestanku z namenom, da se ustrezne zaključke o tem problemu pošlje v nadaljnjo rešitev samoupravnim organom ZP ISKRA oz. po organizacijah.

O GLASILU »ISKRA«

Sindikalni odbor podjetja je razpravljal tudi o časopisu »ISKRA«. Splošna ugotovitev kaže, da je glasilo za redno obveščanje članov kolektiva, o dogajanju v posameznih organizacijah in podjetju »ISKRA« — potrebno in nujno, posebno v času, ko razvijamo in utrjujemo delavsko samoupravljanje. Le dobro obveščen delavec je lahko dober upravljalec.

Pomanjkljivosti, ki se pojavljajo tako v sami vsebini oziroma dopisovanju iz posameznih organizacij, je treba urediti; organizirati je treba stalne dopisnike iz posameznih organizacij. Vsi prisotni so bili mnenja, da sindikalna organizacija zahteva čim boljše obveščenost vseh zaposlenih, naloga ustreznih služb pa je, da to v posameznih organizacijah tudi organizirajo. Vsako odstopanje od tega zahtev je treba šteti kot malomarnost, za kar je treba krivce klicati na odgovornost.

O sami organizaciji dopisniške mreže bo sindikat skupno z uredniškim odborom glasila »Iskra«, zavzel ukrepe v posameznih organizacijah posebno tam, kjer ta problem povsem zanemarljajo. V skrajnem primeru bo predlagan ustrezen disciplinski ukrep proti odgovornim osebam. Neobveščenost kolektivov je marsikdaj napravila precej vroče krvi, prekinitev dela ipd., čeprav ima

mo časopis, ki se ga iz malomarnosti ali neodgovornosti ne poslužujemo. Pritožbe, da časopis nekatere organizacije zelo neredno dobivajo, ne zadenejo uredništva, ker ima le ta dogovor s tiskarno v Kranju, da ga vsak petek razpošlje po pošti, kar se redno kontrolira. Od 18. maja dalje bo tiskarna odposlala časopis že v četrtek, tako da bo že v petkih možen dvig na vseh poštah v področju naših organizacij. Iz omenjenega sledi, da časopisna dostava včasih zaostaja le pri tistih, ki imajo nalogo, da glasilo dvignejo na dostavnih poštah, lahko pa tudi onih, ki imajo nalogo, da časopis razdelijo članom kolektiva. Ker nerednost lahko botruje malomarnost ali neodgovornost, bi bilo prav, če vodstvo splošnih sektorjev večkrat kontrolira razdeljevanje in dostavo našega časopisa.

ODDIH IN REKREACIJA

Čas, ki nas loči od glavne počitniške sezone, ni več daleč. Po organizacijah že zbirajo prijave za posamezne domove. Ker je le v nekaterih kolektivih organizacija za zbiranje prijav dobro organizirana, so prisotni mnenja, da se prek časopisa stalno seznanja delavec o prostih kapacitetah v naših domovih. Vsi člani so bili mnenja, da je naloga sindikata, da aktivno deluje na tem področju in delavcem pomaga pri urejevanju njihovega oddiha.

Odbor je sklenil, da se v letošnjem poletju organizirajo letne športne igre ZP ISKRA. O tem bo takoj razpravljala komisija za šport in rekreacijo pri sind. odboru, ki bo pripravila ustrezen predlog in finančni predračun ter kraj. Na seji je bil pripravljen tudi predlog za komisije samoupravnih organov ZP ISKRA. Kandidati so bili že prej izbrani v posameznih organizacijah in to iz vrst strokovnjakov.

Janez

Mnenje o brivnikih Braun - Iskra

Na minulem Spomladanskem zagrebškem velesesiju je bila ena od glavnih privlačnosti za odrasle obiskovalce brezplačno britje z brivniki Braun-Iskra. Na razstavnem prostoru poslovnega sodelovanja RIZ, ISKRA in RUDI ČAJAVEC se je brilo približno 6.000 obiskovalcev od katerih je slaba polovica izpolnila posebne anketne lističe, ki so veljali hkrati kot udeležba pri nagradnem žrebanju.

Rezultati ankete kažejo, da je bilo z brivnikom Braun-Iskra šestant zelo zadovoljnih kar 83 % obiskovalcev, 15 % anketirancev je oddalo lističe z oznako zadovoljen in le 2 % je sodilo, da se niso dobro obrili.

Pri nekoliko cenejši izvedbi brivnika special iste proizvodnje je bilo 76 % anketirancev zelo zadovoljnih z britjem, 22 % je izpolnilo anketni list z opombo zadovoljen in le dobra 2 % je izrazilo pomisleke glede britja.

Rezultati poskusnega britja so zelo vzpodbudni za našo tovarno »Avtomatiko« in zahodnonemško tovarno »Braun«, hkrati pa kažejo, da so zlasti novi potrošniki z brivniki te izdelave na splošno zelo zadovoljni.

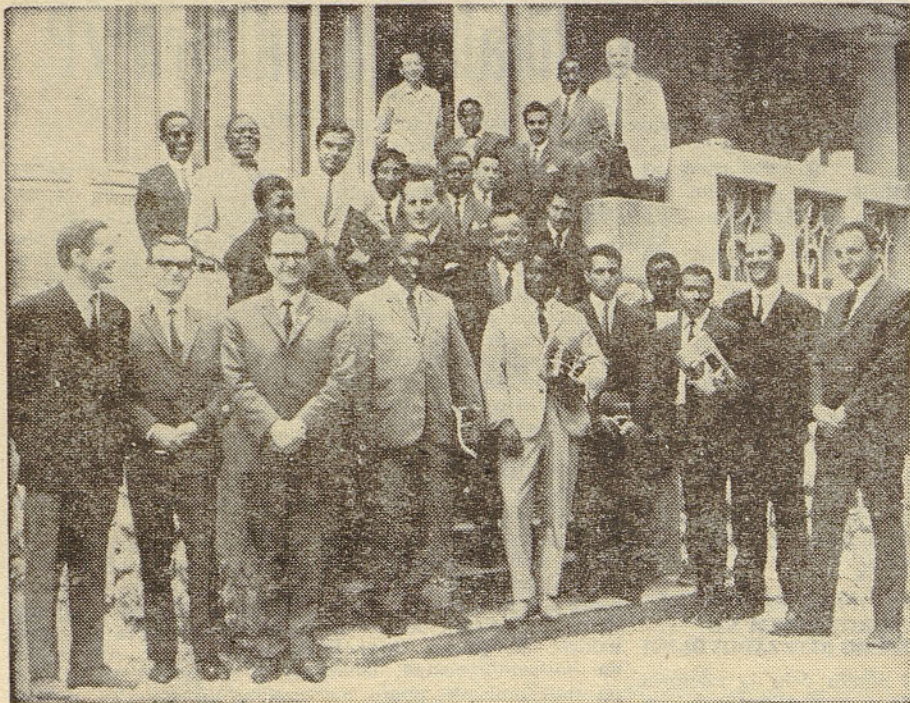
Podobno brezplačno britje z anketnimi lističi je organiziralo naše podjetje tudi na sedanjem Sejmu tehnike v Beogradu.

M. K.

Proizvodnja v aprilu 1967

Tovarna	Plan v 000 N din	Izpolnitev v 000 N din	%
Elektromehanika	19.287	20.431	105,9
Elementi	7.527	5.052	67,1
Avtomatika	4.108	4.620	112,5
Sprejemniki	4.333	3.018	69,7
Aparati	4.036	3.810	94,4
Avtoelektrika	9.590	8.361	87,2
Elektromotorji	2.050	1.489	72,6
Naprave	3.718	1.156	31,1
Elektronika	1.555	674	43,3
Kondenzatorji	3.169	3.311	104,5
Instrumenti	1.450	1.475	101,7
Polprevodniki	2.079	1.402	67,4
Usmerniki	943	970	102,9
Mikron	1.665	700	42,0
PSO	1.037	1.016	98,0
SKUPAJ PODJETJE	66.547	57.485	86,4

Bled, 15. maja — Pred odhodom v svoje dežele še fotozapisek; za spomin... Srečno!

Prisrčno slovo od azijsko-afriških študentov

Bled, 15. maja — Ta dan so se v popoldanskih urah zbrali v našem počitniškem domu na Bledu azijsko-afriški študentje, ki so v tehniški šoli zaključili študij oz. diplomirali. Navzoči so bili: gen. direktor podjetja ISKRA Vladimir Logar, predsednik DS ZP inž. Marjan Japelj, direktor šolskega centra inž. Pavel Prinčič, predstavnik tehniške šole inž. Gabrijel Perko, vodja referata za kadrovanje in štipendije Milan Regovec, mentor Vili Zorko ter zastopnik PSO.

Po zakuski je gen. direktor povedal zbranim naslednje misli: »Ob slovesu si ponavadi ljudje zaželijo vse dobro. Tako vam tudi jaz želim vso srečo in zadovoljstvo na vaši nadaljnji poti. Prišli ste iz različnih dežel, toda vsi z istim namenom: po končanem študiju v Jugoslaviji pomagati svojim deželam, ki so še v razvoju k hitrejšemu napredku. Gotovo veste, da obstajajo velike možnosti sodelovanja med našo in vašimi deželami. ISKRA se širi; iščemo nova tržišča tudi v deželah, kjer ste vi doma. Vi ste inteligenca in zato pomemben faktor v gospodarstvu, predvsem elektroniki. Vaše dežele računajo na vas, mi pa želimo, da postanete ambasadorji iskrenega sodelovanja na področju razvoja in kooperacije. Vašim deželam smo pripravljeni z našimi strokovnjaki vedno pomagati, naša Prodajno-servisna organizacija pa želi z vami kontaktirati in trajno sodelovati.«

Gen. direktor je nato vsakemu posebej izročil spominsko darilo podjetja ISKRA in zaželel srečno pot v domovino.

David Chirwa, doma iz Zambije, je nato spregovoril predstavnikom šole in podjetja in to v lepi slovensčini naslednje besede:

»Zahvaljujem se vam za lepa darila, ki nam bodo ostala v trajnem spominu. Ko se bomo vrnil domov, bomo s ponosom pripovedovali našim ljudem o vaši poštrenosti, dobrih odnosih in gostoljubju. Spominjamo se začetnih težav in to predvsem

zaradi neznanja slovenskega jezika. S pomočjo vaših prizadevnih predavateljev smo tudi te probleme v obojestransko zadovoljstvo rešili. Obogateni z znanjem, ki smo ga pridobili v Jugoslaviji, se bomo lahko koristno vključili v gospodarsko dejavnost naših dežel.

Spoštovani! — Ta doba bivanja v vaši lepi deželi nas je zbližala. Postali smo dobri znanci in tudi prijatelji. Ko se vrnemo v naše dežele, se vas bomo spominjali s hvaležnostjo, ker ste nas pomagali oblikovati v to, kar smo zdaj. — Za vse iskrena hvala!«

Ob črni kavi so se misli sproščale v francoskem, angleškem in slovenskem jeziku. Čas odhoda se je bližal. Nekateri so odpotovali še isti večer, drugi kasneje. Razdajanje so precejšnje: Pakistan, Alžir, Zambija...

Srečno!

Ado

Za uspešen študij je študentom čestital gen. direktor Vladimir Logar, hkrati pa jim je izročil tudi praktična darila

Pismo iz Trbovelj

O delu mladinske organizacije tovarne polprevodnikov

Pri obisku v naši tovarni polprevodnikov Trbovlje se je naš sodelavec pogovarjal tudi s predstavniki družbeno-političnih organizacij. Med drugim je naneslo vprašanje tudi na soledovanje sindikata in mladine v našem glasilu. Plod teh razgovorov je pismo predsednika mladinskega aktiva, ki ga v celoti objavljamo.

Mladinska organizacija v so manjše možnosti kot druga naša tovarni obstoja že od ustanovitve naše tovarne, to je od leta 1963, vendar v vseh teh letih ni bila posebno aktivna. Vzrokov za to je več. Brez dvoma je bil velik vzrok v razdrobljenosti naše tovarne, ki je obratovala na treh krajih: v Kranju, Ljubljani in v Trbovljah. Mladinci so se srečali le na konferencah enkrat letno, vendar takrat ni prišlo do kakšne konstruktivne debate, saj so se mladinci med seboj komaj poznali.

Drugi vzrok za nedejavnost mladinske organizacije je bil tudi v vodstvu, ki ni bilo posebno aktivno in je mladinska organizacija kot taka izgubila svojo vlogo.

Na zadnji konferenci ZMS, aktivna Tovarne polprevodnikov je bilo precej kritike prav zaradi nedejavnosti mladincev, zaradi nezainteresiranosti za politično in gospodarsko življenje ter za spoznavanje in reševanje problemov v sami organizaciji, zato je podanih nekaj smernic za delovanje mladinske organizacije, kot so: športna dejavnost, kulturno-politično delo, delovne akcije, aktivnejše sodelovanje pri delitvi dela in reševanju proizvodnih problemov.

To so samo grobe smernice, po katerih naj bi aktivni delovali, poleg tega naj bi bilo delovanje aktiva povezano z delom samoupravnih organov. Od posameznih dejavnosti je še najbolj razgibana športna dejavnost. Mladinci sodelujejo pri sindikalnih športnih igrah, pri kegljanju, ki je vsak teden 2 uri, streljanju, odbojki, rokometu in tudi drugih športih. Za športne igre je med mladinci veliko zanimanje. Zdi se mi priporočljivo, da se v okviru ZP Iskre organizirajo mladinske športne igre, ki bi bile kot nekakšna športna manifestacija mladinskih aktivov vseh organizacij ZP. Vsako leto bi ena delovna organizacija prevzela organizacijo iger, ki bi bile vsako leto v drugem kraju.

Mislím, da bi bil to nov doprinos medsebojnemu zbliževanju mladine in da bi dobil podporo vseh organizacij združenega podjetja.

Na kulturno-političnem področju je bilo le malo storjenega. Tu se težko najde prava zainteresiranost, ker je tri mladinke smo poslali v politično šolo, toda le ena je s pohvalo opravila. V planu smo imeli proslavo za 1. maj, vendar le-ta ni uspela, predvsem zaradi neresnosti mladincev, ki so bili za to zadolženi. Upam, da nam bo vnaprej z večjo resnostjo uspelo izpeljati tudi te naloge.

Na zadnjem sestanku aktivna smo razpravljali o izvedbi delovne akcije, to je o izgradnji rekreacijskega igrišča za odbojko. Tovarna je to odobrila in upam, da bomo z izgradnjo lahko kmalu začeli, saj nam je igrišče nujno potrebno. Poleg tega smo se dogovorili s sekretarjem podjetja, da bo mladina s prostovoljnim delom sodelovala pri postavitvi ograje okrog tovarne. Sklenili smo tudi, da s prostovoljnim delom pomagamo pri postavitvi klopi na tovarniškem dvorišču za dnevni odmor delavcev. — To so sklepi, o sami izvedbi akcij pa vam bomo kasneje poročali.

Kot prvi korak medsebojnega zbliževanja mladine smo se dogovorili s Tovarno kondenzatorjev Semič o obisku in ogledu tovarne, povezanem s športnimi srečanji.

Načrtov je veliko in upam, da bomo vsaj del teh realizirali, saj so nam na razpolago skromna denarna sredstva. Pri tem pričakujemo večjo pomoč tovarne in podjetja in večje razumevanje za naše želje.

V aprilu so bile tudi volitve v delavski svet in upravni odbor tovarne, pri katerih smo aktivno sodelovali, saj so bili v novoizvoljeni delavski svet izvoljeni 4 mladinci, takoj da je v DS 6 mladincev od skupno 21 članov.

To so bili le nekateri načrti in želje mladinske organizacije ter nekateri rezultati, ki smo jih v tem času dosegli. Vendar se mi zdi, da je bilo pri našem delu premalo storjenega v sami delovni organizaciji, premalo obdelani nekateri pravilniki, premalo storjenega za izobraževanje delavcev na delovnem mestu, za njihovo popolnejše stimuliranje pri delu, o čakanju materiala in drugo.

Vse to pa bomo obravnavali na proizvodni konferenci v maju, o čemer bomo podrobneje poročali.

predsednik aktiva:
ALOJZ BIZJAK

Dopisujte
v »Iskro!«

Naslov uredništva:
Kranj, Savska loka 4
Tel. 22-221, int. 333.

K anketi mladih v »Produkciji«

Vsem zaposlenim v DE Produkcija je znano, da pri njih ne obstoji organiziran mladinski aktiv, kljub temu, da v tovarni mladinska organizacija obstoji in dela. TK ZM in organizacija ZK sta bila mišljenja, da kljub nezdravemu malodušju, kateremu je podvrženih mnogo zaposlenih v tovarni, delavca ali delavko vendarle pa naj bo star ali mlad, zanima delo in problematika cele tovarne. Zato je TK ZM tudi organiziral štiridnevni Razgovor o proizvodni problematiki v produkciji. Zadovoljstvo udeležencev kaže, da je bila kvaliteta razgovorov zadovoljiva. O svojem delu pa je imel namen poročati tudi TK ZM in organizacija ZK. Ker pa je bila udeležba mladih na razgovorih tako maloštevilna, je TK ZM ta namen opustil in vam bom o njegovem delu na kratko napisal in odgovoril na nekaj vprašanj iz ankete.

O delu TK ZM je bilo moč brati v našem časopisu, kljub temu bom še enkrat napisal celotno delo MO tovarne, ker je bilo v anketi mnogo neumestne kritike.

Organizirali smo:
— v decembru: tekmovanje z garnizijo v šahu in namiznem tenisu;

— v februarju: seminar za vodstva MO v DE, »Tribuno mladih«, tekmovanje v namiznem tenisu v Škofji Loki;
— v aprilu: šolo za življenje in tekmovanje v streljanju zračno puško.

Sekretariat MO v ATN je organiziral dve proizvodni konferenci, sekretariat orod-

jarne eno, TK ZM pa v produkciji štiridnevni razgovor o proizvodni problematiki.

Mladinci naše tovarne so se udeležili oddaje »Pokaži kaj znaš« v Kamniku, Trzinu in Kranju, smučarskega tekmovanja, tekmovanja v namiznem tenisu v Kamni Gorici in tekmovanja v odbojki v Kranju. Omenjene prireditve in tekmovanja so organizirali MO nekaterih tovarn v omenjenih krajih.

Organizirali pa bomo še v sodelovanju s tovarniškim sindikatom v tekočem mesecu tekmovanje v raznih športnih disciplinah, v mesecu juniju pa enodnevni izlet v Semič z ogledom Iskrine tovarne v tem kraju. Prav tako pa bomo nadaljevali z organiziranjem proizvodnih konferenc. Naslednja bo v DE »Montaža števecov«.

Ne morem drugače kot da vsem anketiranim v produkciji v odgovor, in ostalim mladim v tovarni (v informaciji!) napišemo še tole:

V produkciji je 34 mladincev na anketnem listu napisalo, da želi delati v MO, še več kot toliko pa, da naj bo MO bolj aktivna, kljub temu, da smo želeli zvedeti točno, kaj naj po njihovem mišljenju MO sploh dela.

Udeležba mladih na razgovoru je pokazala, da si ti mladi ljudje delo MO predstavljajo tako, da bodo morda še naprej obljubljali, kritizirali in očitali stvari, ki jih v delu TK ZM ni (familiarnost, vsak dela le dotlej, dokler ne pride do boljšega položaja, itd.), ker jim je bi-

lo odveč priti na razgovor, da bi slišali odgovore na vprašanja, ki so jih sami postavili.

Mladinke in mladinci! Zavedajmo se tega, da nismo upravičeni kritizirati stvari, pri katerih bi lahko sami pripomogli, da bi stekle boljše, pa tega nečemo. Samo malo samokritičnosti bi bilo dovolj, pa ne bi nikomur delali krivice.

TK ZM ste očitali, da še nihče ni dobil pomoči od MO v slučaju, da se mu je zgodila krivica na delovnem mestu. Pa ste se morda tudi vprašali, kako naj takemu človeku pomagamo, če zanj ne vemo? Zato vas vabimo, da nam v takem primeru takoj sporočite.

Vsem mladinkam in mladincem, ki se želijo včlaniti v organizacijo ZK sporočamo naj svojo željo povedo katerikoli članu TK ZM ali pa se obračajo direktno na tajništvo organizacije ZK.

Omenil sem že, da v produkciji mladinskega aktiva ni. Do tega ni prišlo zaradi malomarnosti ali nezainteresiranosti TK ZM v minulih letih. Vzrok je v tem, da so v minulih letih mladinci, ki so takrat delali v MO, stalno pojasnjevali, da se zaradi razdrobljenosti (3 izmenah delo), prezaoplenosti na delovnem mestu in žal malodušnosti ostalih, delati ne da.

Naj dodam še to, da bo TK ZM sklical v produkciji mladinski sestanek, za izvolitev nekaj mladink in mladincev, ki bodo poskrbeli, da bo znova zaživelo delo MO tudi v produkciji.

Miran Rus

Štirimesečna proizvodnja

Tovarna	Plan v v 000 N din	Izpolnitev v 000 N din	%
Elektromehanika	71.669	76.474	106,7
Elementi	29.008	23.218	80,0
Avtomatika	17.064	17.242	101,0
Sprejemniki	17.955	12.167	67,8
Aparati	14.409	14.072	97,7
Avtoelektrika	36.151	31.399	86,9
Elektromotorji	6.297	5.674	90,1
Naprave	11.341	7.917	69,8
Elektronika	3.519	3.063	87,0
Kondenzatorji	12.676	12.136	95,7
Instrumenti	5.627	5.919	105,2
Polprevodniki	7.475	4.886	65,4
Usmerniki	3.180	3.773	118,6
Mikron	2.567	1.488	58,0
PSO	4.335	4.182	96,5
SKUPAJ PODJETJE	243.273	223.610	91,9

V Aparatih tečaj za delavce v materialni upravi

V tovarni električnih aparatov posvečajo veliko skrb strokovni vzgoji svojih članov in pri tem koristijo različne oblike vzgojnega dela — od rednega šolanja do usposabljanja delavcev prek tečajev in neposredno na delovnih mestih.

Zavedajo se odgovornosti, katero imajo tudi delavci v materialni upravi (prevzemni oddelek, skladišča, odprema in vodstvo materialne uprave) v procesu proizvodnje, je tovarna organizirala krajši tečaj za to osebje. Na tečaju se bodo člani materialne uprave ponovno seznanili z vsemi potrebnimi splošnimi predpisi o skladiščni službi, o zaščiti in poslovanju s kemikalijami, vnetljivimi snovmi in podobnim, z

osnovnimi tehnološkimi lastnostmi gradiv glede na skladiščenje, z internimi organizacijskimi predpisi, s poslovanjem z omejitvenimi za logami in v kratkem tudi z delom in predpisi tistih oddelkov, ki z materialno upravo najtesneje sodelujejo.

Tečaj je le dvakrat tedensko po štiri ure v popoldanskem času in bo predvidoma končan, vsaj tako kaže, so ta mesec, po zaključku tečaja pa so predvideni tudi izpiti, kjer bodo ocenili uspešnost take oblike vzgoje, ki naj bi postala stalna oblika dopolnilnega izobraževanja v spoznavanju s tekočimi dosežki in organizacijskimi spremembami v delu in življenju tovarne.

— P —

O odgovornosti strokovnih služb

V dneh od 20. do 22. aprila 1967 je bil na Bledu simpozij o odgovornosti, ki sta ga organizirala Višja šola za organizacijo dela v Kranju skupaj z Republiškim svetom zveze sindikatov in Gospodarsko zbornico SRS.

Na tem simpoziju je bilo podanih več referatov. Med njimi je imel referat tudi sekretar Združenega podjetja ISKRA — KRANJ tov. PAVLE GANTAR z naslovom: »O odgovornosti strokovnih (skupnih) služb v gospodarskih organizacijah.« Zaradi pomembnosti referata ga bomo v nadaljevanjih v izveščku objavili. Prav tako bomo zaradi aktualnosti teme po možnosti objavili izvlečke tudi iz nekaterih drugih referatov.

I.

Odgovornost je nujen element vsake družbene organizacije ne glede na politično in družbeno-ekonomski sistem posamezne družbe. Dr. Andrija Gams v svojem članku o odgovornosti, objavljen v reviji GLEDISTA št. 5/66, daje nekaj naslednjih misli o odgovornosti:

»Kaj je odgovornost?« ... je tako teoretično, kot tudi praktično komplicirano vprašanje. To vprašanje se pogosto postavlja, dobivajo pa se razni odgovori. Tudi pri nas se ta pojem odgovornosti pogosto komplicira. Poleg tega ga tudi teorija še ni za-

dosti obdelala, v praksi se ga dokaj različno postavlja, pogosto gre tudi mimo njega.

Tako v teoriji, kot tudi v praksi so se izkristalizirale različne oblike odgovornosti: pravna, politična, moralna itd., iz katerih se dalje diferencirajo razne druge oblike. Vsaka od teh odgovornosti zasluži posebno pozornost in posebno obdelavo, zlasti v smislu njene vsebine. Biti odgovoren pomeni biti podrejen sankcijam neke norme. Biti pravno odgovoren pomeni biti podrejen sankcijam pravnih norm. Vrsta in sistem pravne odgovornosti zavisita od vrste in sistema

pravnih norm, pravne norme pa od oblike lastnine, ki je seveda temelj vsakega družbenega in pravnega sistema. Drugačen sistem odgovornosti postavlja privatna lastnina in drugačen kolektivna lastnina. Vsaka oblika je namreč osnova različnim pravnim normam. Če gledamo odgovornost v privatno-lastniških odnosih, vidimo, da ta odgovornost prihaja avtomatično. Če posameznik neracionalno gospodari, izgubi lastnino. Izguba nastopa avtomatično. V pogojih družbene lastnine pa velja drug družbeni in pravni sistem. Edina osnova za utrditev tega sistema je usmerjanje, planiranje gospodarskega sistema, pa tudi ostalih družbenih gibanj, s čimer se preprečuje stihija. Ta proces se ne more opravljati avtomatično, temveč s pomočjo sistema norm. Prav tako pa tudi odgovornost ni avtomatična, ampak se odreja s stališčem sankcij, s pravnimi normami. Se več, dandanes se tudi v ekonomsko razvitih državah zaradi nasprotovanj privatno-pravnih in

družbenih interesov odgovornosti postavlja tudi že na administrativno-pravne, na javno-pravne osnove.

Ne da bi se spuščal v kritično presojo navedb o postavkah o odgovornosti, ki jih navaja dr. Andrija Gams v citiranem članku, smatram, da je več ali manj treba prirediti njegovim stališčem, vsaj kar zadeva takoimenovano pravno odgovornost. Vendar tudi ta odgovornost v socialističnem družbenem sistemu ne more temeljiti samo na pravnih normah. Temeljiti mora vedno bolj na družbeni solidarnosti, na socialističnem usklajevanju, skupnih in osebnih interesov in na zavesti socialističnega človeka, zavesti, ki neogibno raste iz takšnih družbenih odnosov. Odgovornost mora postajati vedno bolj notranja potreba tako kolektiva kot posameznikov in čut nujnega osebnega vedenja.

V tem referatu bom glede odgovornosti strokovnih služb v gospodarskih organizacijah obdeloval le pravno odgovornost, medtem ko ne izključujem, da tudi na področju dela odgovornosti strokovnih služb v gospodarskih organizacijah obstoja prav tako

moralna in tudi politična odgovornost. Obdelava moralne in politične odgovornosti strokovnih služb v gospodarskih organizacijah zasluži posebno temo.

Problem odgovornosti, zlasti pa še odgovornosti strokovnih služb v gospodarskih organizacijah, postaja vsak dan bolj aktualen. To prihaja do izraza zlasti v poslovanju gospodarskih organizacij v našem gospodarskem sistemu, ko na gospodarske organizacije — podjetja, kot samostojne in osnovne delovne organizacije enotnega družbenega in gospodarskega sistema Jugoslavije vse bolj delujejo tržne zakonitosti in ko se naše gospodarstvo s hitrimi koraki vključuje v mednarodno delitev dela. Odločitve v gospodarskih organizacijah v tej situaciji imajo vedno večje ekonomske, kot tudi socialne posledice. Delovanje družbene kakor tudi gospodarske reforme zahteva vsak dan bolj kvalificirane odločitve v gospodarskih organizacijah. S tem v zvezi pa se tesno poraja odgovornost za te odločitve.

II.

Preden preidem do same konkretizacije pravne odgo-

K članku »Začetek nove, samostojne poti«

OBRAT TOVARNE ELEMENTOV V ŠENTJERNEJU SE HOČE IZLOČITI IZ SKUPNOSTI TOVARNE ELEMENTOV V SAMOSTOJNO ORGANIZACIJO V OKVIRU ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA

Delovni kolektiv obrata Upori tovarne elementov za elektroniko se je v soboto, 6. maja na svojem internem »referendumu« odločil, da na pristojnih mestih v ZP za sebe zahteva samostojnost v okviru ZP Iskra in da se izloči iz delovne skupnosti Tovarne elementov za elektroniko Ljubljana. Kako je o tem dogodku pisal časopis Delavska enotnost in kaj drugi kolektivi o tem mislijo, vam bomo v skrajšanem sestavku povedali, da bi si lahko ustvarili svoje mišljenje o tem problemu tovarne Elementi in ZP.

»Delavska enotnost« je v uvodu k članku »Začetek nove, samostojne poti« tek nove, samostojne poti maja 1967. izpod peresa R. S. napisala dobesedno tole:

Nabava v aprilu

(Nadaljevanje s 1. strani)
sen. Lakirane žice so se podražile zelo različno; nekatere celo za več kot 50%, sicer pa NO še ni prejela novih cenikov od glavnih dobaviteljev. Že sedaj je jasno, da bakrenih izdelkov ne bo možno dobiti doma v določenem roku; če bodo dražji, kot uvoženi — jih bo NO naročila v tujini.

Pri ostalih panogah ni bilo v aprilu sprememb. Omembe je vredna le pobuda tovarne TUP iz Dubrovnika. Predstavniki te organizacije so bili pred dnevi v naših tovarnah zaradi naročila raznih bakreno-grafičnih krtačk in zaradi dogovora o dobavih kontaktne materiala, ki ga sedaj proizvaja ta tovarna. Pobuda je zelo dobrodošla, ker bomo s tem lahko nadomestili nekaj uvoznega materiala.

Uvoz reprodukcijskega materiala je v aprilu potekal normalno z izjemo pri tistih

organizacijah, kjer ni bilo na razpolago dinarskih sredstev za plačila v tujino. Obstoji pa bojazen, da bodo težave pri uvozu v prihodnjih mesecih narasle, ker smo skoraj v celoti izčrpali kredite.

Glede uvoza je pomembno tudi dejstvo, da zvezni sekretariat za trgovino še ni izdal ZP odločbe o spremenjenem faktorju vezave uvoz izvoz. Priliv se ZP torej še vedno obračunava po sedanjem za nas zelo neugodnem faktorju.

Pregled gibanja zalog reprodukcijskega materiala na razredu 3 prikazuje v aprilu ponovno povečanje. Ker nekatere organizacije temu porastu ne posvečajo potrebne pozornosti je nujno, da zadevni organi v podjetju temeljito pretehtajo to problematiko in sprejmejo ukrepe zoper nadaljnji porast zalog.

Marjan Kralj

»Tako se je 84 odstotkov vsega kolektiva odločilo za izločitev iz skupnosti omenjene tovarne s 30. junijem letos, medtem ko naj bi od 1. julija dalje šentjernejski obrat dobil status samostojne tovarne v okviru Združenega podjetja ISKRA Kranj. Do tega je prišlo, ker v šentjernejskem obratu sodijo, da v okviru Tovarne elementov za elektroniko v Ljubljani nimajo zagotovitvene perspektivnega razvoja.« In potem pisec članka nadaljuje z opisom začetka poslovanja obrata, ki da je že 1. 1962 imel vse pogoje za samostojnost v okviru Iskre »vendar je kolektiv imel tedaj razumevanje do obratov, ki so sestavljali skupnost Tovarne elementov za elektroniko, bili pa so v rekonstrukciji, v prepričanju, da bodo ti obrati v kratkem postali ekonomsko samostojni. Pri tem je šlo predvsem za obrata »Feriti« in »Magnetit«. Kljub večkratnim dotacijam pa ekonomska samostojnost in tehnološka preurejenost obrata »Feriti« še do danes ni urejena.« Nadalje pisec pove, da je obrat »Upori« eden šestih obratov tovarne »Elementi« in da bo v letošnjem letu ostvaril proizvodnjo vredno okoli 3 milijarde S din in da ima zaposlenih 642 ljudi. »Obrat posluje vsa ta leta aktivno, iz leta v leto povečuje proizvodnjo in se je uspešno vključil tudi že v izvoz svojih izdelkov predvsem na zahodna tržišča.« Ustvarjeni čisti dohodek zadnjih let se je, po pisanju DE v glavnem

prelival na enotni žiro račun tovarne in je bil porabljen za pokrivanje izgube drugih obratov. Pisec nadalje navaja, da je obrat Upori v zadnjem času zabredel v težave zaradi neprimerne kakovosti

nekaterih svojih izdelkov, katerih pa je bil kriv kolektiv, ki dobavlja keramične polizdelke in pa dejstvo, da se ni pravočasno vlagalo v ta obrat v »razšir- (Dalje na 8. strani)

Razpis

»ISKRA« — TOVARNA ELEKTRIČNIH MERILNIH INSTRUMENTOV OTOČE

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta:

1. SEF GOSPODARSKEGA SEKTORJA (vodilno delovno mesto)
2. ORGANIZATOR
3. VODJA PLANSKO-ANALITSKEGA ODDELKA (ponovni razpis)

Pogoji:

Pod 1.: Visoka strokovna izobrazba (elektro ali ekonomska) z najmanj 2 leti ustrezne prakse v merilni tehniki ali višja strokovna izobrazba z najmanj 2 leti ustrezne prakse na vodilnih položajih v merilni tehniki oz. srednja strokovna izobrazba z najmanj 5 let ustrezne prakse na vodilnih položajih v merilni tehniki. Znanje nemškega ali angleškega jezika.

Pod 2.: Višja strokovna izobrazba (ekonomska) z najmanj 4 leta ustrezne prakse v gospodarskih organizacijah ali višja organizacijska šola z najmanj 2 leti ustrezne prakse v gospodarskih organizacijah.

Pod 3.: Srednja strokovna izobrazba (elektro ali strojna) z najmanj 4 leti prakse pri vodenju plansko-analitskih poslov pri električnih merilnih instrumentih.

Osebnih dohodkov se zagotavljeni po pravilniku OD tovarne. Ponudbe s kratkim življenjepisom in pričevalom o zaključnem izpitu ter potrdilo o zahtevani praksi pošljite v tajništvo tovarne do 31. maja 1967.

Vsak kandidat bo obveščen v roku 8 dni po zaključku razpisa.

vornosti strokovnih služb, moramo opredeliti obsežje in položaj strokovnih služb v gospodarski organizaciji. Pod skupnimi ali tudi strokovnimi službami v gospodarski organizaciji razumemo dele podjetja, ki opravljajo določene posle za potrebe tovarne, obratov in delovnih enot, v združenih podjetjih pa za organizacije. V te službe spadajo na primer komercialna služba, finančna služba, splošna služba itd.

Po organizacijskih in samoupravnih pravilih imajo skupne službe status delovne enote, lahko pa tudi položaj tovarne ali obrata. Člen 41 Temeljnega zakona o podjetjih navaja, da imajo skupne službe v podjetju glede pravic in obveznosti v upravljanju položaj delovnih enot ali drugih delov podjetja. Pri tem lahko delovno enoto ali neko drugo enoto seveda predstavlja vsaka posamezna služba ali pa lahko več služb ali vse službe skupaj. Kakšen položaj imajo skupne službe v podjetju, zavisi od organizacije dela v podjetju, od odnosov med enotami znotraj podjetja, kakor tudi od odnosov med enotami v podjetju in skupnimi službami.

Ne oziraje se na organizacijski sestav strokovnih služb, je osnovna naloga teh služb v gospodarski organizaciji, ki jih vodi direktor podjetja skupaj z organi upravljanja podjetja, kreiranje poslovne politike podjetja, kakor tudi njeno konkretno izvajanje.

Radomir Dr. Lukič v članku »Nekateri problemi samoupravljanja«, ki je bil objavljen v Teoriji in praksi št. 10/66, med drugim navaja:

»Samoupravni organi bi morali predvsem določiti cilje enote, ki jo upravljajo. Te cilje bi potem proučili strokovnjaki, morali bi določiti medsebojne odnose teh ciljev — ugotoviti, v kolikšni meri jih je v danih razmerah mogoče uresničiti oziroma koliko uresničitve enih olajšuje ali otežuje uresničitve drugih. Na podlagi takšnega strokovnega mnenja bi samoupravni organi še enkrat pregledali svoje odločitve ter jo morebiti spremenili, pri tem pa natančno upoštevali odnose, ki bodo nastali z uresničitvijo zaželenih ciljev, ki so jih dognali strokovnjaki. Potem pridejo na vrsto strokovne odločitve o sredstvih za uresničitve ciljev ter nadzor samoupravnih organov nad strokovnimi

odločitvami in njihovim izvajanjem.«

S tem stališčem podaja Lukič vsebino samoupravljanja, temeljno delo strokovnih služb in njihove medsebojne odnose. Ne da bi se spuščali v presojo njegovega stališča glede same vsebine dela organov upravljanja, mu je prirediti, da je delo strokovnih služb tako pri kreiranju poslovne politike, ciljev gospodarske organizacije, katero sprejemajo samoupravni organi. Prav tako pa je delo strokovnih služb v konkretizaciji in izvajanju te poslovne politike.

V medsebojnih odnosih organov upravljanja in strokovnih služb sta kolektivna odgovornost organov upravljanja in osebna, individualna odgovornost posameznih delavcev v strokovnih službah povezani. Pri pravni odgovornosti oseb, zaposlenih v strokovnih službah, je treba izhajati iz stališča subjektivne odgovornosti — krivde, ki pa jo je treba, če je kdo sklican na odgovornost, ugotoviti.

Pri pravni odgovornosti poznamo tri odgovornosti, in sicer disciplinsko, materialno in kazensko odgovornost.

S pravnega aspekta je problem pravne odgovornosti več ali manj jasen. Vse te tri oblike pravne odgovornosti so urejene v pozitivni zakonodaji, kot so Temeljni zakon o delovnih razmerjih, Temeljni zakon o prekrških, Zakon o gospodarskih prestopkih, in z drugimi predpisi. Z internimi akti vsake gospodarske organizacije ima vsak delavec določeno delovno mesto, v okviru določene delovne dolžnosti. Člen 4 Temeljnega zakona o delovnih razmerjih pravi naslednje: »Delovna razmerja nastajajo v organiziranem delu, v katerem ima vsak delavec določeno delovno mesto oziroma delo v okviru določenega delovnega mesta (v nadaljnjem besedilu delovno mesto). Delovna mesta določa delovna organizacija s splošnim aktom.«

Člen 11 Temeljnega zakona o delovnih razmerjih določa: »Delavec ima na svojem delovnem mestu splošne in posebne dolžnosti do dela in odgovornosti do drugega delavca, do družbenih delovnih sredstev ter do delovne in družbene skupnosti.

Za kršitev svojih obveznosti iz prvega odstavka tega člena in za škodo, povzročeno po svoji krivdi, je delavec osebno odgovoren.«

Člen 88 istega zakona pa obvezuje delovne organizacije, da s splošnim aktom določijo dolžnosti in odgovornosti delavcev na delu in v zvezi z delom, postopek ugotavljanja kršitev dolžnosti itd. Posebej zakon obvezuje delovne organizacije, da s splošnim aktom določijo, kaj se šteje za hujšo kršitev delovnih dolžnosti. Kaj je treba smatrati kot hujšo kršitev delovne dolžnosti, je stvar delovne skupnosti, mora pa biti to razvidno iz splošnega akta. S tem se zagotavlja pravna sigurnost delavcev, da se v primeru postopka ne bi isto dejanje enkrat ocenjevalo kot lažja, drugič kot hujša kršitev delovnih dolžnosti.

Opustitev teh dolžnosti pa predstavlja protipravno dejanje, ki ima poleg kršitve delovne dolžnosti lahko tudi znake prekrška, gospodarskega prestopka ali kazniviga dejanja. Pri vseh teh pravnih oblikah pa se lahko še posebej pojavlja materialna odgovornost.

(Dalje prihodnjič)

Izville iz sklepov samoupravnih organov

ZDRUŽENO PODJETJE

SKLEPI 1. SEJE UO ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA (17. 5. 1967)

● Za predsednika upravnega odbora združenega podjetja ISKRA je soglasno izvoljen tov. ing. Jože BAUMAN, za njegovega namestnika pa tov. Savo VUK.

● Za zapisnikarja za celotno mandatno dobo je izvoljena tov. Vera Peterc, za stalna overovatelja zapisnika pa tov. Slavko Fatur in tov. Maksimilijan Vetrčnik.

● UO ZP sprejema poročilo o delu upravnega odbora združenega podjetja ISKRE iz prejšnjega mandatnega obdobja in nanj nima pripomb.

● UO ZP sprejema na znanje poročila o delu komisij upravnega odbora ZP iz prejšnje mandatne dobe, in sicer: gospodarske komisije, komisije za organizacijsko-kadrovska vprašanja, komisije za družbeni standard in rekreacijo ter komisije za nagajevanje izrednih dosežkov.

Pri obravnavanju poročila komisije za družbeni standard in rekreacijo je na podlagi diskusije UO ZP sprejel naslednji sklep:

Poslovna izguba Početniške skupnosti iz leta 1966 v višini 11.361.— N din se pokriva iz sredstev združenega podjetja. Ključ delitve naj bo enak kot pri pokrivanju izgube PS iz leta 1965.

Sklep se predlaga delavskemu svetu ZP v potrditev.

● Za delo v tekoči mandatni dobi UO ZP imenuje svoje komisije v naslednjem sestavu:

Gospodarska komisija:

Bukinjs Anton — predsednik (Avtoizdelki), Nedog inž. Tone (Elektromehanika), Strah Milan (Aparati), Vidic inž. Jože (Elektromotorji), Katič Metod (Naprave), Zorc inž. Vlado (Kondenzatorji), Weber Branko (Elektronika), Truharčev Niko (Instrumenti), Zakovšek Rajko (Usmerniki), Tomšič inž. Jože (Polprevodniki), Gliha inž. Marko (ZZA), Medić Ilija (PSO), Sirc Ludvik (Nabavna organizacija).

Komisija za organizacijsko-kadrovska vprašanja:

Križman Valter — predsednik (Avtoizdelki), Klembas Ferdo (Elementi), Dobre Janko (Naprave), Grom Franc (Elektronika), Černe Maks (Polprevodniki), Omejc Janez (ZZA), Mohor Bogdan (Nabavna organizacija).

Komisija za družbeni standard in rekreacijo:

Pičulin Oto — predsednik (Elektromehanika), Burnik Ljubica (Elementi), Frelih Jože (Elektromotorji), Žilih Jože (Instrumenti), Zibert Filip (Polprevodniki), Jereb Pavle (ZZA), Poklukar Jože (PSO).

Komisija za nagajevanje zrednih dosežkov:

Fon inž. Stane (predsednik (Naprave), Grčar inž. Alojz (Elektromehanika), Borko Franc (Avtomatika), Slokan inž. Milan (ZZA), Ferencič inž. Franko (Sprejemniki).

● UO ZP je obravnaval in sprejel na znanje poročila za prvo tromesečje 1967: proizvodno poročilo, nabavno, prodajno in finančno poročilo in pri tem sprejel naslednji sklep:

UO ZP ugotavlja, da je po pregledu izpolnitve plana eksterne proizvodnje za prvo tromesečje leta 1967 zaskrbljujoč nizki porast proizvodnje v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta. Zlasti so kritične nekatere organizacije, ki izkazujejo celo do 50% manjšo realizacijo kot v istem obdobju leta 1966. Zato UO ZP zahteva kompleksno analizo stanja za prvo tromesečje (vključno s stanjem zaloga gotovih izdelkov) in poročilo o vzrokih za takšno stanje. Rok: 1. junij 1967.

● UO ZP pooblašča člana UO ZP tov. Slavka FATURJA za podpisovanje odločb za službena potovanja v inozemstvo, ker je predsednik inž. Bauman krajevno oddaljen od sedeža združenega podjetja v Kranju, kjer službe pripravljajo predloge za službena potovanja v inozemstvo.

ELEKTROMECHANIKA

SKLEPI 2. SEJE UO (15. V. 1967)

● Upravni odbor je potrdil plan proizvodnje za junij, z naslednjimi vrednostmi:

— skupna proizvodnja 21.336.880 N din,
— eksterna proizvodnja 19.666.600 N din.

● Upravni odbor je sprejel na znanje poročilo o izvozu v aprilu letos. V tem mesecu je bil plan izvoza tovarne dosežen s 102,22%; plan PSO za tovarno pa s 141,91%.

● Upravni odbor je potrdil poročilo o stanju obrata merilnih naprav ter novo sistemizacijo in analitično oceno delovnih mest, po predlogu strokovnih služb tovarne. V predlagani sistemizaciji je upravni odbor sprejmenil le ocenitev dveh delovnih mest. Sistemizacija velja od 1. maja dalje. Delovna mesta se smejo zasedati postopoma, skladno s planom zaposlovanja tovarne.

● Upravni odbor predlaga delavskemu svetu tovarne, da potrdi predlog za povečanje dodatka za delo v nočni izmeni, in sicer od dosedanjih 17,5% na 30%.

Nadalje predlaga upravni odbor, da se poenostavi način plačevanja dodatka za malico pri delu v nočni izmeni tako, da se le-ta prizna vsakemu delavcu v nočni izmeni enako, po 150 S din dnevno.

● Upravni odbor je imenoval komisijo za tehnične izboljšave, v naslednjem sestavu:

Kus Daniel (predsednik (obrat stikal) in člani: Skofic Jože (tehnične službe), inž. Chvatal Damijan (obrat števcev), inž. Stirn Josip (obrat orodjarna), Tepina Edvard, oec., (služba kvalitete).

● Upravni odbor se strinja s poročilom tehničnih služb, ki so imele nalogo ugotoviti koristnost včlanjenja naše tovarne v Društvo orodjarjev SFRJ. Pogoj, da naša tovarna ostane še nadalje član tega društva, je boljša aktivnost naših orodjarjev v letošnjem letu.

● Upravni odbor odobrava Prostovoljnemu gasilskemu društvu tovarne 250.000 S din dotacije za letošnje leto.

Sredstva se črpajo iz zato namenjenega fonda, terminsko pa v skladu z razpoložljivimi likvidnimi sredstvi.

● Upravni odbor je sklenil, da se za praznik šoferjev »13. julij« dodeli šoferjem in avtomobonom v prevoznem oddelku skupna nagrada 100.00 S din.

APARATI

SKLEPI 1. SEJE DS (25. 4. 1967)

● Za predsednika DS je bil izvoljen tov. Anton Brulc, za njegovega namestnika pa tov. Pavle Sešek, dipl. inž.

● V upravni odbor tovarne so bili izvoljeni naslednji sodelavci: Jakob Dimnik, Vlado Luznar, Leopold Horvat, Dora Bizjan, Franc Klanjšek, Franc Rošelj, za namestnike pa Ciril Burica, Danijel Mali in Stane Malovrh.

● Za kandidata v UO podjetja je DS izvolil tov. Jožeta Baumana, dipl. inž.

● DS je sprejel predlog plana za nabavo osnovnih sredstev v letu 1967 v celoti.

● DS je določil počitniški prispevek za leto 1967 v naslednjih zneskih: za zaposlene člane 140 N din, za nezaposlene zakonke 100 N din, za nezaposlene otroke 50 N din.

Skrite rezerve še obstajajo

Ekonomičnost poslovanja podjetij zahteva energično borbo proti vsemu, kar povzroča škodo, kajti le-ta lahko privede razne kolektive do nepopravljivih izgub. Pri tem niso mišljena le finančna sredstva, čeprav je to najvažnejši faktor, pač pa težave, ki nastajajo, ko hočemo nadoknaditi na primer izgubljeni čas, odvečni izmet, malomarno in neodgovorno poslovanje i. dr.

Že površna analiza nam lahko na kateremkoli področju pokaže, kje lahko in tudi pride do izgub. To so predvsem organizacijske in kadrovske slabosti, izgube pri materialu, strojih, obratne neizdatke, izguba delovnega časa, slabo sodelovanje, neodgovorno in malomarno poslovanje predvsem vodilnih delavcev itd.

Nisem še zasledil, da bi časopis »Iskra« objavil kakršnokoli analizo, kje največkrat nastajajo »cokle« poslovanja, kar v nadaljnji fazi povzroča drage in odvečne stroške, ki predstavljajo čisto izgubo. V neki reviji je moč zaslediti naslednjo notico:

Skupina obiskovalcev seminarja za izobrazbo vodilnih delavcev je dobila nalogo, naj sestavi listo odvečnih stroškov po posameznih organizacijah, ki so jih poslale na seminar. Ko so vse podatke pregledali in primerjali, so dobili zanimivo sliko. Večina izgub je namreč nastajala pri posameznih vprašanjih in to: pri organizaciji dela 21 krat, slabem kadrovanju 17, materialu 21, strojih in opremi 23, slabih delovnih prostorih 15, neizkoriščenem delovnem času 31, pomanjkljivem sodelovanju 16, malomarnem in neodgovornem poslovanju 13, izmetu 15 krat.

Te številke jasno kažejo kje so skrite rezerve, kje nastajajo in da jih z vestnim in strokovnim poslovanjem lahko v dokajšnji meri odklanjamo. Morda bi bil ta način eden od metode proti raznim izgubam. Sestaviti bi bilo namreč treba le kontrolni list, za posamezne stvari

pa urediti določene mere in zadolžitve z določenimi roki.

Če vzamemo na primer točko »izguba časa«, ki je pravzaprav najvažnejši faktor proizvodnega procesa, bi bilo možno kaj hitro zaslediti naslednje ponavljajoče se nepravilnosti:

— pomanjkljivosti pri pravilnem planiranju dela, za kar pride do čakanja pri poslovanju oz. čakanju na material

— nezadostna kontrola, kdaj je delo izvršeno oz. če je narejeno v določenem času

— odlašanje pri postavljanju nalog in odredb

— nepotrebno obiskovanje, sprehodi in razgovori med delovnim časom

— delovne metode, ki zahtevajo nekoristne in nepotrebne gibe in operacije

— podpisovanje naročil, aktov, predpisov, računov brez potrebne zbrčnosti in odgovornosti

— prepočasno izpolnjevanje kartonov, evidenčnih listov i. pd.

— popravljanje napak zaradi malomarnega dela, kar

zahteva podaljšani delovni čas (nadure).

Potrebno bi bilo, da bi vsi, predvsem vodilni delavci in organi upravljanja vsak mesec točno vedeli, kje in za kaj so odvečni stroški nastali, ki bi jih morali nato zavestno odklanjati oz. skrbeti, da bi bilo takih izgub čim manj. To je namreč čisti denar, ki si ga tako rekoč pulimo iz žepa.

To ni delo le ene osebe. To bi morala biti naloga vseh članov kolektiva, od projektanta do delavca pri najenostavnejšem delu od najvišje administracije do brigadirja.

Razen osebne odgovornosti in skrbi vsakega delavca, da na svojem delovnem mestu zmanjša stroške na najmanjšo mero, je nujno potrebno dobro sodelovanje z vodilnimi kadri. Samo predpisi in »komanda« še ne rešujejo proizvodnih procesov. Dobri odnosi z zavestjo, da skrbno in vestno delo koristi posamezniku in družbi, so edina pot za odstranjevanje vsega, kar kvari solidnost posameznega kolektiva.

Primerjava proizvodnje ZP 1966 - 1967

(januar, februar, marec, april)

Tovarna	Plan v		%
	v 000 N din	v 000 N din	
Elektromehanika	58.833	76.474	130,0
Elemetni	21.547	23.218	107,8
Avtomatika	24.952	17.242	69,1
Sprejemniki	13.191	12.167	92,2
Aparati	17.402	14.072	80,9
Avtoelektrika	31.870	31.399	98,5
Elektromotorji	7.111	5.674	79,8
Naprave	7.191	7.917	110,1
Elektronika	5.853	3.063	52,2
Kondenzatorji	7.583	12.136	160,0
Instrumenti	4.714	5.919	125,6
Polprevodniki	5.985	4.886	81,6
Usmerniki	3.894	3.773	96,9
Mikron	1.519	1.468	96,9
PSO	—	4.182	—

SKUPAJ PODJETJE 211.655 223.610 105,6

Tov. Kati Škarja iz obdelovalnice ATN v kranjski tovarni je tudi med tistimi, ki so se v tem letu poslovili od nas in odšli v zaslužni pokoj. Sodelavci so ji ob slovesu izročili spominsko darilo in ji zaželeli mnogo zdravja in zadovoljstva

K članku: »Začetek nove, samostojne poti«

(Nadaljevanje z 6. strani)

jeno reprodukcijo. Da je ta zahteva po samostojnosti prišla že sedaj na dnevni red zasedanj samoupravnih organov v tovarni in ZP, pa je kriva tudi namera samoupravnih organov tovarne, da bi nad obratom uvedla začasno upravo. Pisec svoj sestavek končuje: »V Sentijsko sodijo, da bodo z osamosvojitvijo pripomogli k hitrejši ureditvi razmer ter izboljšanju gospodarjenja in organizacije v Tovarni elementov za elektroniko v Ljubljani in v obratih, ki bodo še ostali v sklopu te tovarne. Osamosvojitve pa bo kolektiv nedvomno spodbudila k še večjim prizadevanjem za povečanje produktivnosti, izboljšanje kakovosti in pocenitev proizvodnje, kar pa bo v korist tudi Združenemu podjetju kranjske ISKRE.«

V odgovor na ta članek v Delavski enotnosti pa je obrat »Keramika« Tovarne elementov za elektroniko, Ljubljana, pod znakom DS 45/67 dne 15. 5. 1967 poslal pismo Delavski enotnosti, kopijo pa tudi ostalim obratom te tovarne; dopis sta podpisala vodja obrata Keramike tov. Florijan Fajgelj in predsednik obratnega DS Keramike tov. Erik Ožek. Naj povzamemo tudi iz tega dopisa nekaj značilnih ugotovitev:

V začetku pisma ugotavlja, da uspehi obrata »Upori« niso samo rezultat dela tega obrata, temveč rezultat dela tudi ostalih 5 obratov. »Se več: pisec članka pozablja, da je ta obrat (Upori) nastal iz bivšega IEV (Instituta za elektrovezje), katerega zgodovino naša javnost dobro pozna, oziroma pozna zanesenjaštvo desetorice ljudi, ki so že proti koncu leta 1947 začeli z garanjem, s katerim danes ne obstoja samo njihov 642 članski kolektiv, ki v okviru Tovarne

elementov predstavlja največji obrat, ne pa večino, temveč tudi tovarno: Tovarna elektronskih naprav, Avtomatika Pržan, s svojim obratom v Mokronogu in Višnji gori, Instrumenti v Horjulu, Polprevodniki v Trbovljah, RA v Sežani in dobršen del ZZA (Zavod za avtomatizacijo) v Ljubljani, ker v celoti predstavlja približno 5000 ljudi in v tem sklopu pomenijo »Upori« nekako 12%. V sedanjem stanju tovarne pa »Upori« predstavljajo približno 37% te tovarne. Pismo nadalje ugotavlja razna nihanja na trgu in potrebo, da si obrati ene tovarne med seboj pomagajo. Kar zadeva kvaliteto keramičnih izdelkov trdi pismo, da ima obrat Keramika uradni akt Uporov, v katerem Upori potrjujejo kakovost teh izdelkov. Menijo, da reševanje tehničnih problemov z reorganizacijo (osamosvojitvijo) ni pravilen, ko bi morali raje združiti svoje strokovne službe, s čimer »bi dosegli boljše rezultate?!« »Se več: vsi problemi, ki so se pojavili v teku 20 let, kljub temu, da uspehi niso majhni, naj bo sedaj zveličavna odcepitev in to do 30. junija, t. j. vse naj se reši v teku slabih dveh mesecev.

Pismo ne zanika slabosti in težav tudi drugod, tudi v »Keramiki«, in ugotavlja »Naj si bo že kakorkoli, rešitev težav vidim le tem potom, da naše moči združimo, ne pa, da jih še bolj razdrobimo«. Kar zadeva zahteve direktorja, da se uvede časna uprava nad obratom »Upori«, pismo pripominja, da je morda bilo nalašč izpuščeno v pisanju v DE tudi to, da je bila zahteva tudi za časno upravo v obratih »Keramika« in »Feriti«, s čimer naj bi bil poseben poudarek samo na »Uporih«. Kar zadeva pa izkoriščanje obrata »Upori« lahko dokažem, da je bil in

je obrat Keramika najbolj izkoriščen obrat v Tovarni elementov...«

Članek v Delavski enotnosti in pismo obrata »Keramika« nikakor ne zaključujeta problem zahteve obrata »Upori« po osamosvojitvi in bo v tem primeru še dovolj obravnave na DS tovarne »Elementi« in na organih samoupravljanja ZP Iskra. Da bi prišli organi samoupravljanja ZP do lažje odločitve je bila imenovana komisija z nalogo ugotoviti ekonomsko in poslovno umestnost take zahteve brata Upori, in drugo komisijo, ki naj ugotovi utemeljenost zahteve direktorja tovarne Elementov za uvedbo časne uprave nad celotno tovarno Elementov Ljubljana. O poteku te zadeve bomo še poročali.

Elektromehanika: STANOVANJA

Komisija DS za stanovanjska vprašanja tovarne »Elektromehanika« — Kranj, je na 8. seji sprejela naslednje sklepe:

● Komisija zadoljuje komisijo ZB tovarne, da pripravi do naslednje seje stanovanjske komisije popoln seznam vseh nerešenih prošenj borcev NOB, ki prosijo za stanovanja ali posojila. Po sprejemu tega seznama, bo komisija konkretno razpravljala o vsakem primeru posebej in sprejela tudi ustrezne sklepe.

● Prošnjo tov. Ivana Pirnaverja iz produkcije — lakirnica, za posojilo se začasno obdrži v evidenci, dokler ne bodo poznani pogoji razpisa za nakup stanovanjske hiše na Hujah št. 2, katere bo objavilo Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj.

predelanim samskem domu na Planini, komisija dodeljuje tov. Marinki Reš, delavki v obratu števecv.

● Komisija formalno odobrava prenos lastništva nad stanovanji Martina Zapuška iz Kebetove ulice na Ido Leskovar iz nabavnega oddelka tovarne in prenos lastništva Zinke Straus, Kebetova ulica na Janež Hribnika, delavca v mizarski delavnici tovarne. Pravna služba naj uredi ustrezne pogodbe.

● Komisija ne more ugodno rešiti prošnje Jakoba Skrgeta iz Savske Loke za 2 milijona S din posojila za nakup stanovanjske hiše v Zapogah pri Vodichah.

● Komisija dodeljuje tov. Alojzu Travnu iz steklarske delavnice dvosobno stanovanje v Nazarjevi ulici — Kranj. To stanovanje bo izpraznil tov. Marjan Pegam v juliju t. l. Komisija bo tov. Marjanu Pegamu zagotovila v letu 1968 2.000.000 S din posojila za gradnjo montažne hiše, ker je s kombinacijo in pristankom njega ter njegove sorodnice uspelo dobiti stanovanje za tov. Travna. Istočasno pa komisija dodeljuje dodatno še 300.000 S din posojila Fani Skrbiš, ki bo omogočila tov. Marjanu Pegamu preselitev v njeno sedanje podstrešno stanovanje v Bitnjah v juliju, ker se bo le-ta preselila julija v svojo hišo na Sutni pri Zabnici.

● Stanovanje, ki ga bo izpraznil tov. Alojz Traven v

DOPISUJTE V »ISKRO«!

Naslov uredništva: Kranj, Savska loka — Telefon št. 22-221 — int. 333

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra industrije, za elektromehaniko telekomunikacije elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhajaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Tisk in kličje: »CP Gorenjski tisk« Kranj

Pred nekaj dnevi se je poslovilo od kolektiva tovarne za elektroniko in avtomatiko Ljubljana—Pržan, pet dobrih sodelavcev, ki odhajajo v svoj zaslužni pokoj, in sicer: Marija Ogrin iz oddelka tehnični tisk, Alojz Možina in Ivanka Kršinar iz gospodarskega sektorja, Sava Bavdaž iz priprave dela in tov. Milan Merlak iz obratne menze. Izvršni odbor sindikata je našim delovnim jubilarantom priredil zakusko in jim izročil skromna spominska darila, želeč še mnogo zdravih in zadovoljnih let. — Za trajen spomin pa jih je zabeležila tudi kamera v krogu najožjih sodelavcev. Z leve, prva vrsta: Sava Bavdaž, Milena Merlak, Alojz Možina, Marija Ogrin, Ivanka Kršinar